

Mange hundeeiere har tatt kontakt med oss ang. smittsom hundesykdom i Nordkapp kommune. Vi har dessverre ikke fått bekreftet nøyaktig hvilken sykdom dette er, men de fleste oppgir symptomer som hoste og brekninger hos hundene sine. På bakgrunn av dette mistenker vi at det kan dreie seg om kennelhoste.

Vi har derfor fått spørsmål fra mange eiere om hva kennelhoste er, og hvordan vaksinasjon kan bidra til å beskytte hundene. For å gi tydelig og nyttig informasjon har vi laget dette infoskrivet, som forklarer kennelhoste litt mer i detalj. Lenger nede i skrivet finner du også informasjon om våre anbefalinger når det gjelder vaksinasjon.

Hva er kennelhoste?

Kennelhoste er en svært smittsom luftveisinfeksjon hos hunder. Den gir irritasjon og betennelse i luftrøret. Sykdommen kan skyldes både virus og bakterier, og det er som regel flere agens involvert samtidig. De vanligste er parainfluenzavirus og bakterien *Bordetella bronchiseptica*.

Sykdommen er som regel ikke farlig, men kan være plagsom med kraftig hoste, og er veldig smittsom. Hunder blir ikke nødvendigvis immune, og kan derfor få kennelhoste flere ganger.

Vanlige symptomer

- Plutselig, tørr eller fuktig «bjeffende» hoste
- Hosten kan høres ut som om noe sitter fast i halsen
- Brekninger eller skummete slim
- Hosten blir ofte verre ved aktivitet
- Noen får feber, men de fleste er ellers i god form

Varigheten av sykdommen avhenger av hvilke agens som er involvert og om hunden er vaksinert fra før. Hos vaksinerte hunder går hosten vanligvis over på **7–10 dager**, men kan vare i **flere uker hos uvaksinerte hunder**. Dersom en uvaksinert hund får kennelhoste hvor bakterien *Bordetella bronchiseptica* også er involvert, kan hosten i alvorlige tilfeller vare i **opptil 3 måneder**.

Smitte og inkubasjonstid

Kennelhoste smitter lett gjennom:

- Hoste og nysing (dråpesmitte)
- Direkte kontakt mellom hunder
- Gjenstander som bånd, matskåler m.m.

Tid fra kontakt med smitte til symptomer viser seg (inkubasjonstid): 3–10 dager

OBS! Hunden kan smitte andre FØR den selv får symptomer.

Størst smitterisiko er der mange hunder møtes, som utstillinger, kurs, trening, hundebarnhager og kenneler.

Hunder som får kennelhoste skal **isolerers i minst 2 uker fra de begynner å hoste**. Hunden skal ikke hilse på andre hunder før den slutter å hoste og er allment frisk.

Behandling

Kennelhoste er som regel en mild og selvbegrensende sykdom som sjelden krever behandling. Man kan derimot gjøre noen enkle tiltak for å begrense hostingen:

- Holde hunden i ro og **unngå hard aktivitet**
- Siden kennelhoste sitter i luftrøret, vil bruk av halsbånd kunne utløse hosteanfall. Bruk derfor **sele istedenfor halsbånd** mens hunden har kennelhoste.

Av og til kan man bruke betennelsesdempende medisin hvis hunden plages så mye at den ikke får slappe av på grunn av hostingen.

Kennelhoste er som regel begrenset til betennelse i luftrøret. I sjeldne tilfeller kan derimot hunder utvikle lungebetennelse. Slike pasienter vil trenge behandling med antibiotika.

Forebygging og tiltak

Grunnvaksinering og årlig revaksinering mot kennelhoste beskytter mot smitte. Det finnes flere typer vaksiner mot kennelhoste:

- a) Vaksine som beskytter mot virus som forårsaker kennelhoste. Denne vaksinen gis med sprøyte under huden. Valper yngre enn 16 uker trenger en ny dose hver 4. uke frem til de blir 16 uker (hvis du vaksinerer en valp som er 8 uker, må den også få en ny dose ved 12 og 16 uker). Hvis valpen er over 16 uker gammel, trenger den to doser med 4 ukers mellomrom. Deretter revaksineres hunder årlig.
- b) Vaksine som beskytter mot virus og bakterien som forårsaker kennelhoste. Denne vaksinen er i form av nesesdråper og kan gis som éngangsdose fra 3 ukers alder (det anbefales ikke å vaksinere valper under 8 ukers alder med mindre det er stor risiko for smitte i hundeholdet). Deretter revaksineres hunder årlig.
- c) Vaksine som beskytter mot bakterien som gir kennelhoste. Denne vaksinen gis i munnen og gis som éngangsdose fra 8 ukers alder. Deretter revaksineres hunden årlig.

OBS! Vaksinerte hunder kan også få kennelhoste, men vaksinerings kan gjøre symptomene mildere.

Hvis hunden din er uvaksinert, unngå områder der mange hunder møtes, og unngå å stalle opp hunden din på kennel.

Dersom du blir kjent med at en hund i området har kennelhoste, bør du unngå steder der hunder samles. Det er sannsynlig at flere hunder kan være smittet, og hunder kan spre kennelhoste før de selv begynner å hoste.

Når må man kontakte veterinær?

- Hunden får feber (over 39°C)
- Hunden virker slapp eller dårlig
- Hunden puster tungt, raskt eller anstrengt
- Hosten ikke gir seg

Andre tilstander som kan gi hoste

Det er ikke kun kennelhoste som er årsaken til hoste. Hunder kan hoste blant annet på grunn av blant annet:

- Fremmedlegeme i svelg/hals
- Lungebetennelse
- Hjertesykdom
- Parasitter

Ta alltid kontakt med veterinær for en vurdering av tilstanden.

Om dere ønsker å lese mer om kennelhoste, sjekk ut:

<https://www.anicura.no/for-dyreeiere/hund/fakta-og-rad/kennelhoste/>

<https://evidensia.no/kjaeledyr-husdyr/kennelhoste-hos-hund-symptomer-smitte-og-vaksine/>

Generelt om vaksinerings av hund og katt

- a) **Kjernevaksiner:** anbefales til alle kjæledyr, og beskytter mot alvorlige og svært smittsomme sykdommer

 Hund: vaksine mot valpesyke, parvovirus og hepatitt

 Katt: vaksine mot kattepest (parvovirus) og katteinfluensa (calicivirus og herpesvirus)

- b) **Tilleggsvaksiner:** beskytter mot mindre alvorlige sykdommer eller sykdommer det kun er behov for under spesielle forhold. Dette er særlig vaksiner som anbefales ved reise til utlandet, eller ved spesielle typer dyrehold.

 Hund: vaksine mot kennelhoste, herpesvirus, rabies, leptospirose og leishmaniose

 Katt: vaksine mot klamydofila, rabies og leukemivirus

Kennelhostevaksine regnes som en tilleggsvaksine i Norge, og vaksinasjonen foregår etter vurdering av behov for dyrehold eller område. I mange distrikter i Norge, blant annet i distriktet vårt, anbefales det å vaksinere hunder mot kennelhoste.

Valper og kattunger får den første beskyttelsen sin mot smittsomme sykdommer fra moren gjennom morsmelken. Denne beskyttelsen er **midlertidig** og blir gradvis svakere etter hvert som ungene vokser. **Rundt 16 ukers alder har de som regel svært liten eller ingen beskyttelse igjen.** For å sikre at valper og kattunger er godt beskyttet mot smittsomme sykdommer, er det derfor viktig med vaksinasjon.

Vaksinasjon av hunder

I Norge anbefales det at valper grunnvaksineres med **kjernevaksine** når de er **8 uker, 12 uker, 16 uker og 6 måneder**. Når grunnvaksineringen er fullført, anbefales det revaksinering med **kjernevaksine hvert 3. år**. Hvis valpen også er vaksinert mot **kennelhoste**, må denne vaksinen fornyes **årlig**.

Grunnen til at vaksinen gis flere ganger er at vi ikke vet hvor mye beskyttelse valpen fikk fra moren. Noen valper får lite morsmelk, eller morsmelken har dårligere kvalitet og gir dermed dårligere beskyttelse. Da kan beskyttelsen forsvinne tidlig, og det er viktig å starte vaksineringen tidlig. Andre valper får mye beskyttelse fra moren. Hos disse kan morsmelkens beskyttelse «blokkere» vaksinen, slik at kroppen ikke reagerer ordentlig på vaksinen med engang. Derfor må vaksinen gjentas, slik at vi er sikre på at valpen utvikler sitt eget immunforsvar. Hos noen valper kan beskyttelsen fra moren vare så lenge at de fortsatt ikke får full effekt av vaksinen ved 16 ukers alder. Derfor anbefales det også en vaksine når valpen er 6 måneder gammel.

Vaksinasjon av katter

I Norge anbefales grunnvaksinasjon av kattunger med kjernevaksine **ved 12 uker og ved 16 uker**. Dersom det er stort smittepress, kan kattungene vaksineres tidligere og vil da få en ny dose hver 4. uke frem til de blir 16 uker. Deretter revaksineres de mot **katteinfluensa årlig** og mot **kattepest hvert 3. år**. Dersom en katt eldre enn 16 uker skal grunnvaksineres, skal den få to doser av kjernevaksinen med 3-4 ukers mellomrom.

Kilder og videre lesing:

<https://www.felleskatalogen.no/medisin-vet/vaksinasjon>

<https://dyresykehuset.nmbu.no/smadyr/vaksinerings-av-hund-og-katt-0>

<https://wsava.org/wp-content/uploads/2024/04/WSAVA-Vaccination-guidelines-2024.pdf>